

TATAI GESZTI ÓVODA

"VIDÁMSÁG HÁZA"

HELYI PEDAGÓGIAI

PROGRAMJA

PROGRAMUNK RÖVIDÍTETT VÁLTOZATA

A címmel azt fejezzük ki, hogy nem tárjuk fel pedagógiai programunkat teljes terjedelmében. Ami a szemnek láthatatlan az burokból marad, de természetesen az érdeklődők megismerhetik.

Mi az ami itt látható? Emblémánk, amely feladatainkat tükrözi, összetartozásunkat erősíti, óvodánk falát díszíti.

- A kör alapot burkoló zöld szín, s a levél a gesztenyével jelképezi, hogy az óvoda zöld övezetben, a Gesztenye fasorban van. Emellett utal a természetközelségre, a természetben zajló tevékenységekre.
- A kör alap a kerek esztendőt, a négy szín az évszakok változását jelenti. A gyermekek testi. lelki szükségleteinek kielégítése ebben a körben, az egész év folyamán minden területet átfogóan történik.
- Középpontban a gyermek legfőbb tevékenysége, a játék van, amely a belőle kiinduló értelmi képesség fejlesztési területeit is átszövi.
- A két vidám kis gesztenye gyerek félig burokból védettséget élvez, ugyanakkor a nyitottság, a tapasztalási lehetőség is adott számukra.

Mindez – a kocsányban jelölve – a családi nevelésre alapozva történik, mert nekünk a családdal együtt az a feladatunk, hogy meglássuk a gyermekben az elrejtett csodát és segítsünk kibontakoztatni őt.

Célunkat akkor érjük el, ha a hozzánk járó gyerekek kibontakoznak – kipottyannak a burokból – éretté válnak az iskolai életre és elhagyják a Geszti Óvodát.

AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI

AZ ÓVODA NEVE: TATAI GESZTI ÓVODA

SZÉKHELYE, TELEFONSZÁMA: 2890. TATA, GESZTENYE FASOR 39. 34/382-240

- E-MAIL CÍME: GESZTI.OVODA@TATA.HU

OM AZONOSÍTÓ: 031699

AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSI TERÜLETE: TATA VÁROS

AZ INTÉZMÉNY TÍPUSA: ÖNKORMÁNYZATI ÓVODA

AZ ÓVODA ALAPÍTÓ OKIRATÁNAK SZÁMA: 337/2013.(VI.28)

AZ ÓVODA GAZDÁLKODÁSI JOGKÖRE: ÖNÁLLÓAN MŰKÖDŐ KÖLTSÉGVETÉSI SZERV

AZ ÓVODA FELÜGYELETI SZERVE, FENNTARTÓJA: TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐTESTÜLETE

A FENNTARTÓ CÍME, TELEFONSZÁMA: TATA VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL,
KOSSUTH TÉR 1.

AZ ÓVODA BEFOGADÓKÉPESSÉGE: 100 FÉRŐHELY

AZ ÓVODA CSOPORTJAINAK SZÁMA: 4

A CSOPORTOK NEVE: TÖRPIKÉK

MICIMACKÓ

CSIPET-CSAPAT

KATICÁK

AZ ÓVODA VEZETŐJE: VAS JUDIT

ÓVODAVEZETŐ CÍME, TELEFONSZÁMA: 2890. TATA, KOSZTOLÁNYI u. 2/2 3/1 30-691-
0013

AZ ÓVODA VEZETŐHELYETTESE: STEINERNÉ BOGNÁR JUDIT

ÓVODAVEZETŐ HELYETTES CÍME, TELEFONSZÁMA: 2896. SZOMÓD, AKÁCFA u. 62.

AZ ÓVODA ALAPTEVÉKENYSÉGE: ÓVODAI NEVELÉS

A PROGRAM BENYÚJTÓJA: VAS JUDIT

BEMUTATKOZÁS

Óvodánk a város szélén épült, 1971-ben. A panel épületek, és családi házak között megbúvó lapos tetős épület a **TATAI GESZTI ÓVODA** nevet viseli.

Névadói – a Gesztenye fasor rövidítéséből – jogos használói, a gyermekek voltak. Jelképünkben mindkettő tükröződik.

Az óvoda jelenleg négy csoporttal és önálló főzőkonyhával működik. Előnye, hogy autóbuszal, személygépkocsival minden irányból megközelíthető. Mégis viszonylag csendes, nyugodt környezetben van. Tágas udvarát hatalmas fák veszik körül. A közelben sok, élményszerzésre lehetőséget adó kirándulóhely van.

A vonzó környezetnek köszönhetően nemcsak a közelben lakók, hanem a város távolabbi pontjain élő családok is szívesen hozzák ide gyermekeiket.

A külső környezeten túl meghatározó a gyermekekkel, szülőkkel kialakított jó kapcsolatunk, a pozitív emberi és szakmai hozzáállásunk. Számunkra a szülők véleménye az egyik legfontosabb kontroll, amelyet munkánk során figyelembe veszünk.

Bizonyítékul a szülőknek kiadott kérdőívekre kapott válaszokból néhány idézet:

- a közvetlen családi környezet,
- a jó együttműködés és vidámság,
- az odafigyelő gondoskodás, türelem,

- a gyermekszeretet és a nyugodt derűs légkör,
  - a játékos foglalkozások és a színvonalas programok,
- melyek miatt megéri messzebből is hozzánk hozni a gyermekeket.

Célunk, feladataink megvalósításához elengedhetetlen, hogy a gondjainkra bízott apróságok jól érezzék magukat a Vidámság Házában.

/A nagycsoportos Benjamin így nyilatkozott az óvodáról: - „Azért szeretek a Gesztibe járni, mert jókat lehet játszani, sokat foglalkozunk a természettel. Sok barátom van. Lehet beszélgetni, mesét hallgatni és mindent meg lehet tanulni, ami érdekel. Fontos, hogy az óvónéni szeresse a gyerekeket, legyen csinos, kedves, mosolygós, jó szagú. De tartsa is a rendet, mert az is kell, hogy szigorú legyen. Fegyelmezze meg az örökké verekedő gyerekeket, de csak a harmadik szólásra.”/

Íme, amit ott tanultam:

- Ossz meg mindent másokkal!
- Ne csalj a játékban!
- Ne bánts másokat!
- Mindent oda tégy vissza, ahonnét elvitted!
- Rakj rendet magad után!
- Ne vedd el a másét!
- Kérj bocsánatot, ha valakinek fájdalmat okoztál!
- Evés előtt moss kezet!
- Húzd le a vécét!
- A frissen sült sütemény és a hideg tej tápláló!

- Élj mértékkel!
- Minden nap tanulj, gondolkodj, rajzolj, fess, énekelj, táncolj, játssz és dolgozz egy keveset!
- Délutánonként szundíts egyet!
- A nagyvilágban óvatosan közlekedj, fogd meg a társad kezét, és ne szakadjatok el egymástól!
- Ismerd fel a csodát! Ne feledd a magocskát a műanyag pohárban: a gyökerek lefelé terjeszkednek, a növények felfelé, és senki nem tudja pontosan, mindez hogyan van, de valamennyien hasonlóképpen élünk...

Minden fontos dolog bennünk foglaltatik: a szeretet az alapvető higiénia, az ökológia, a politika, az egyenlőség és az értelmes élet.”

A mi feladatunk, hogy megfelelő hozzáértéssel, kellő időben, sok-sok türelemmel és okos szeretettel törekedjünk a varázslatokra, az elrejtett csoda kibontakoztatására.

ALAPVETŐ CÉLOK - GYERMEKKÉPÜNK

A kisgyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

A kisgyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Ebből következően a kisgyermeknek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. A kisgyermek személyiségének kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő környezetnek meghatározó szerepe van.

Óvodánk gyermekközpontú, befogadó.

Fontos számunkra a sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése. Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az életkori, egyéni sajátosságaik, az egyenlő hozzáférés figyelembe vételével a családi nevelés kiegészítése.

ÓVODAKÉPÜNK

Óvodánk önálló nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője a kisgyermek óvodába lépésétől egészen az iskolába kerüléséig.

Biztosítjuk kisgyermekünk fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Óvodánk segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a kisgyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Óvodai nevelésünkben alapelvek, hogy a kisgyermek személyiségét elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom öveze.

Óvodai nevelésünkben a pedagógiai intézkedések a kisgyermek személyiségéhez igazodnak.

Gondoskodunk a gyermekek szükségleteinek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, az életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel a játékra, ami a legfontosabb tevékenységük ebben az életkorban.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó kisgyermekeknek biztosítjuk a kisebbségi önzonosság megőrzését, ápolását, nyelvi nevelését.

A családsegítő központtal, Nevelési Tanácsadóval igyekszünk folyamatosan jó kapcsolatot tartani és közösen megoldani a hátrányos és problémás helyzetű gyermekek felzárkóztatását. Különös tekintettel az SNI – s gyermekekre.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK:

Az óvodában a pedagógiai tevékenységeket, az intézmény helyiségeinek, textíliáinak, udvarának rendben tartását, az étkezés szervezését, beszerzést, adminisztrációs- és egyéb feladatok elvégzését összesen 18 fő és 1 részfoglalkozású dolgozó látja el.

2013. szeptember 1-től két új dolgozóval bővült személyi állományunk:

Óvodatitkár – 1 fő

Pedagógiai asszisztens – 1 fő

Az óvodapedagógusok végzettsége és képzettsége megfelel a törvény által előírt követelményeknek. Főiskolai végzettséggel 9-en rendelkeznek. 2 fő tanítói-óvodapedagógusi képesítésű. 2 főnek vezető óvodapedagógusi diplomája van. Mindannyian részt vettünk programkészítő tréningen, és ki-ki érdeklődési körének megfelelően intenzív továbbképzésre járt. Így mindenki nagyobb jártasságot szerzett egy-egy területen. Pld.: testnevelés, a környezet tevékeny megismerése, kézműves tevékenységek, hagyományőrzés, család-óvoda kapcsolata, önismeret, személyiségfejlesztés, stb.

Emellett 3 kolléganőnek középfokú német nyelvvizsgálója van. 2 óvodapedagógus pedig szabadidejében számítógép-kezelést tanult. Nevelőtestületünk érdeklődése széleskörű, ez feltétlenül hasznos a gyermekek élményszerű fejlesztéséhez.

A óvodapedagógusoknak legyen igénye az önművelésre a körülményekhez képest, teremtsen lehetőséget szakmai tájékozottságának, szaktudásának fejlesztéséhez. Személyiségvonásaikban megjelenik a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, tetteikben érezhető a hitelesség, tapintat, és az empátia.

Egy gyermekcsoport életét két óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógusi párok tudnak együtt tervezni, tudnak összehangoltan feladatokat megosztva dolgozni. Képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatokat egyeztetni. Az óvodapedagógusok bevonják a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe. Valamennyien felelősséget vállalnak a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért. A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, a döntéshozatal előtt őszinte, nyílt véleménnyel segítik a legjobb megoldás kialakítását.

A nevelőmunkát közvetlenül segítő 4 dajka is szakképzett.

Az ételmezési tevékenység szervezését az ételmezésvezető részmunkaidőben végzi. A főzést, mosogatást 1 fő szakácsnő és 2 konyhai kisegítő látja el.

A dolgozók életkorát tekintve minden korosztály fellelhető. Van egy stabil mag, akikkel évek óta dolgozunk együtt. Nem jellemző óvodánkra a munkaerő-vándorlás.

Összegezve:

A jelenlegi személyi létszám, az óvodapedagógusok felkészültsége, egyéni adottságai alkalmasak a pedagógiai programunk megvalósítására.

TÁRGYI FELTÉTELEK:

Tágas udvarunkon megfelelő arányban van szilárd burkolat és füvesített rész, sík terep, domb és homok. Az udvari játékok nagy része fából faragott, jól illeszkedik a környezetbe. A homokozás, fára mászás, futkosás, dombos terület számtalan lehetőséget kínál a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, testi és szellemi képességeik fejlesztésére.

A gyermekek mozgásának, játékigényének kielégítéséhez megfelelő játékeszközök állnak rendelkezésünkre.

A növények telepítése, ápolása, az egészséges környezet és az esztétikai élmény mellett a gyermekek munkára nevelését, a természet megismerését, szeretetére, védelmére szoktatását is szolgálja.

Az udvari játékok karbantartása, kitaposott fű pótlása, virágok ültetése, évről-évre megoldásra váró feladat.

Szűkös anyagi keretünk miatt szükség van a dolgozók összefogásán túl a külső segítségre, szülők bevonására, s alkalom a gyermekek munkára nevelésére is.

Az óvoda épülete, a belső helyiségek mérete és felszereltsége szintén jónak mondható. Az ideális létszámhoz közelítve különböző variációkra /tevékenységek szervezésére/ is alkalmas.

A belső berendezés esztétikus. A bútorzat textíliáival, az évszakok szerint változó dekorációival jól harmonizál. Mind a négy csoportban az ott dolgozók egyéniségét és keze munkáját tükrözi.

Három csoportszobában galéria van, amely tágítja a teret, s egyben nagyobb lehetőséget biztosít a mozgáshoz, változatos tevékenységekhez.

ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK ALAPJAI

Azonosulunk a program alapelveivel, kiindulási pontjaival, céljaival. Csak akkor vagyunk a programunk megvalósítói, ha hittel cselekszünk, s benne teljes értékű tagként dolgozunk.

Megteremtjük a gyermekek boldog és biztonságos környezetét.

A gyermek a mi szeretetünkre, törődésünkre, megértésünkre vágyik.

Mivel a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítása programunk egyik alap pillérje, ezért megkülönböztetett érzékenységgel foglalkozunk a szülőkkel. Személyes, meghitt kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, nevükön szólítjuk Őket. Naponta megbeszéljük a legfontosabb, őket személyesen érintő dolgokat gyermekükről.

Ami nekünk a program megszabta kötelesség, a gyermeknek élmény és játék.

Törekszünk a legjobb minőségi munka elérésére.

A PROGRAM ALAPELVE

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó érzelem gazdag óvodaélet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság a legnagyobb érték, úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermeknek és biztosítja az egyenlő hozzáférést.

NEVELÉSI CÉLUNK

A 3-6-7 éves gyermekek harmonikus fejlődésének elősegítése olyan élményszerű feltételrendszer mellett, ahol a gyermekek minden nap jól érzik magukat, és felszabadultan, aktívan tevékenykednek.

A hosszabb távú általános alapozás során átfogni a személyiség egészét a fejlődés egyéni üteméhez és a funkciók esetleges fejlődéséhez igazodóan.

A gyermekek játékos tevékenységrendszerében megoldani közvetlenül a következő életszakaszhoz szükséges pozitív tulajdonságok és képességek kibontakoztatásának elősegítését.

Az óvodai és a családi nevelés részleges tartalmi egybeesésére építve a további együttes nevelés során egyenrangú nevelőpartneri viszony, szimmetrikus kapcsolat kialakítása a családdal.

NEVELÉSI FELADATAINK

Óvodásaink testi, lelki szükségleteinek kielégítése az erkölcsi-szociális, az esztétikai és az intellektuális érzelmek differenciálódásával.

Az erkölcsi-szociális érzelmek alakítása

Az érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, családi légkör megteremtése. Olyan óvodai élet megszervezésére törekszünk, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, szabálytartás, a közösen végzett munka öröme, önzetlenség.

A mindennapi testi-lelki edzés lehetősége fejleszti a gyermek erőnlétét, alkalmazkodóképességét, harmonikus testi fejlődését.

A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést, és önértékelést. A gyermekek legyenek képesek a környezetükben lévő emberi kapcsolatokban észrevenni a jót és a rosszat.

Önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelünk.

A szociális érzékenység kialakulása segítse a másság elfogadását.

Segítjük az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősödését, a barátkozást.

Az esztétikai érzelmek alakítása

Egyéni igények figyelembevételével esztétikus, higiénikus gondozás biztosítása.

Harmonikus, esztétikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.

Az egészséges, esztétikus környezet biztosítása segítse a szépérzék kialakulását.

Az ízlésformálás jelenjen meg az óvoda mindennapjaiban, a természetben a tárgyi, társadalmi környezetben egyaránt.

A művészeti tevékenységekhez kapcsolódjanak rácsodálkozási élmények, hogy a gyermekekben az élménybefogadó képesség erősödjön. Legyenek képesek a tárgyi, emberi, természeti környezetben észrevenni a szépet és a csúnyát.

Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek később kialakuló esztétikai értékítéletének.

Az intellektuális érzelmek alakítása

Az intellektuális élmények megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, a szűkebb-tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.

A gyermekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze az értelmi képességeket - az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást - különös tekintettel a kreativitásra.

A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását.

A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét.

Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.

Bármilyen nemzetiségű gyermek összes szükségletére különös figyelmet fordítunk.

Csoportszervezési formák, csoportok

Pedagógiai programunk osztott és osztatlan csoportszervezési móddal is megvalósítható, hisz véleményünk szerint az oktatás és nevelés hatékonysága nem az óvodai csoportszervezeti keretétől, hanem az óvodapedagógus felkészültségétől, kreativitásától, rugalmasságától, vagyis egyéniségétől függ. Mindekét esetben törekszünk arra, hogy a csoport szervezéséből adódó előnyöket maximálisan kihasználjuk.

A NEVELÉS KERETE

Az egészséges életmód alakítása – egészségfejlesztési program

Egészséges életmód a nevelésünk célja, a gyermekek egészséges életvitel-igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladatok:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás
- személyi higiéné
- testi és lelki egészség fejlesztése
- a bántalmazás, erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése

Az óvodapedagógus, az óvodai felvételi után készítsen a gyermekekről anamnézist, ezzel elindítja az ismerkedés folyamatát. Elsősorban a gyermekek testi szükségleteinek feltárására helyezze a hangsúlyt, a testi szükségletek kielégítése határozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges.

A növekedés, fejlődés üteme minden gyermeknél másképp alakul. Ezért folyamatos megfigyeléssel testsúly, testmagasság, láb-kéz összehasonlító mérésekkel segítjük az egyéni sajátosságok feltárását.

Gyermektükör

Az anamnézis felvétel óvodába járás előtt történik. Az egyéni fejlesztési tervek negyedévenként történnek fogadóórák alkalmával a szülőkkel megbeszélve, melyet aláírásukkal igazolnak.

Az óvodapedagógus a gyermekek gondozásánál a fokozatosság betartására törekedjen, arra, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségletüket. Az önálló testápolás, étkezés, öltözködés szervezettségét az óvodába lépés pillanatától biztosítja az óvodapedagógus. Óvodánk egységes egészségügyi szokásrendszerrel rendelkezik.

A fejlődés egyik feltétele a táplálkozás, mely az elhasznált energiát pótolja, és a további testépítést biztosítja. A gyermekek a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük háromnegyed részét az óvodában kapják, ezért óvodánk biztosítja a gyermekek étrendjét, hogy kellően változatos és megfelelő tápanyag összetételű legyen. Az étkezési szokásokat az óvodapedagógusok úgy alakítják, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon.

Egészséges táplálkozás

Alapelve:

Az egészségfejlesztési program az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését szolgálja.

A gyermekeknek az egészséges táplálkozás érdekében az öt élelmiszer-csomag mindegyik tagjából kell fogyasztania.

- kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs
- gyümölcs, zöldség
- hús, hal, tojás
- tej és tejtermékek
- olaj, margarin, vaj, zsír

A testápolás a gyermekek tisztaságigényeinek kialakítását szolgálja. Az óvodai és a családi szokások összehangolása segít az azonos alapelvek betartásában. Az óvodapedagógusok teremték meg a feltételeket, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan végezzék a testápolási teendőket.

Az időjárásnak megfelelő öltözködéssel védjük a gyermekeket, ezért fontosnak tartjuk, hogy a szülők több rétegűen öltöztessék gyermekeiket. Ennek kialakításában a szülők partnerek lehetnek, akiket fontos meggyőznünk a praktikus öltözködés előnyéről.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme óvodai életünknek. A gyermekek a természetes nagy mozgásokat, mozgáselemeket egyénileg gyakorolják a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a mindennapok során öt percig tartó szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését. A szervezett, csoportos séták is ezt segítik.

A gyermekek alvásigényének egy részét az óvoda elégíti ki. Az alváshoz tiszta levegőre van szükség, ezért lefekvés előtt alapos szellőztetéssel teremtjük meg a feltételeket. A nyugodt pihenés feltétele a csend, az elalvás előtti mesélés. A gyermekek alvásigénye különböző, ezért az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a 6-7 évesek felkelhessenek, és csendes tevékenységet folytathassanak, ezzel előkészítjük a gyermekeket a kisiskolások napirendi életére.

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermekeket fokozott gondoskodással, törődéssel veszi körül az óvodapedagógus még a szülei meg nem érkeznek. A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző használatával igyekszünk lecsökkenteni.

Mindennapos testnevelés, testmozgás

A gyermekek egészséges életmódját úgy biztosítjuk, hogy minden nap, edzési lehetőséget biztosítunk számukra. Erre legtöbb alkalmat a szabadban tartózkodás biztosít, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. Ezért időjárástól függően, ha lehet, naponta kétszer is tartózkodjanak a szabad levegőn. Az óvoda udvarán található mozgásfejlesztő eszközök biztosítják a megfelelő testmozgást.

Mozgásszükségletük kielégítése érdekében az óvodapedagógus szervezzen napi kocogó-futó lehetőségeket. A szervezett mozgásos tevékenységek nem csak a mozgásigényt elégítik ki, de a hanyag testtartás megelőzésében is jelentős segítséget nyújtanak.

Személyi higiéné

Óvodapedagógus feladatai:

Tisztálkodás

A napirend keretei között az óvodapedagógus elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.

Tisztálkodási folyamatot megismerteti: helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. A tisztaság alapvető fontosságának a betegségmegelőzés jelentőségét életkor specifikus módszerekkel tudatja a gyermekekben. A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújt.

Öltözködés

Elegendő időt és segítséget biztosít az időjárásnak megfelelő öltözködésben. Fokozatosan kialakítja az önállóságot a szülővel való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat biztosítására javaslatot tesz.

Pihenés

Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelő nyugodt pihenés feltételeit biztosítja. A pihenés tartalmát a csoport szükségleteihez igazítja. Ágyneműről és annak tisztításáról a szülő gondoskodik, általában kéthetente. Az óvodapedagógus felel a tiszta, biztonságos környezet megteremtéséért, a higiénias szabályok kialakításáért.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármely területen. Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretet kapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődöttségének mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos magatartás. Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek igényi és feltéti meglétének hiánya a gyermek védelmének elmulasztása.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz a gyermeknek, vagy, ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Óvodánkban a tehetségkutatással és tehetséggondozással, a korai tanulási és beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával, valamint a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal óvodánk gyermek-és ifjúságvédelmi felelőse: Királyné Udvardi Katalin foglalkozik. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez a gyermekjóléti szolgálattal. Minden nevelési év kezdetén a szülőket tájékoztatjuk a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős személyéről.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat, zsebkendőjüket önállóan használják
- Önállóan eldöntik, mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltnek vizet a kancsóból, készségi szinten használják a kanalat, villát, kést
- Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek
- Teljesen önállóan öltöznek
- Ruhájukat begombolják, cipőjüket bekötik
- Ruhájukat esztétikusan összehajtván polcukra helyezik
- Figyeljenek saját külsőjükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Feladatok:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az épülő kapcsolatteremtő képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

Az óvodában a gyermekek élettere legyen barátságos, otthonos, amit az óvodapedagógus tervez meg, de adjon lehetőséget arra, hogy a gyermekek ötletei, elképzelései is érvényesüljenek. Legyen minden óvodai csoportnak hagyománya, szokásrendszere, szimbóluma, ami sajátos, egyéni légkört biztosít és ez is mélyítheti a gyermekek összetartozását, együttérzését.

A befogadás időszaka meghatározza a gyermekek érzelmi kötődését az óvodához. Az óvodapedagógus a szülőkkel együtt teremtsen meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. A befogadás ideje alatt hozzák el azokat a tárgyaikat, amelyekhez ragaszkodnak. A befogadásban mindkét óvodapedagógus vegyen részt. A nagyobb óvodások kedveskedjenek az újaknak, lepjék meg őket egy szép verssel, játékkal. A nagyobb gyerekek segítsenek a kisebbek öltöztetésében, vegyék őket körül gyengédséggel, szeretettel. A családi légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak gyorsabb alakulását. A közös élmények óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amivel formálódik egymáshoz való viszonyuk.

A gyermekek pozitív kapcsolata csak úgy alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Ebben kiemelkedő szerepe van a dajkának, az óvodapedagógusoknak, aki irányítója, és egyben társa a gyermekeknek.

A nevelés akkor lesz hatékony, ha az óvodapedagógus az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára - egyéni sajátosságait figyelembe véve - érthetővé, vonzóvá tudja tenni. A gyermekek neveléséhez először meg kell teremteni a jó kapcsolatot a szülőkkel, nagyszülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttneveléshez. Az óvodapedagógus segítse a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat. Gyermekeinket arra neveljük, hogy megértsék, elfogadják, az emberek különböznek egymástól.

A felnőtt-gyermek kapcsolatában a következő elvek jelenjenek meg:

Az óvodapedagógus próbálja megérteni – elsősorban érzelmileg – a gyermekeket. Az óvodapedagógus kifejezéseiben, szóhasználatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala. Az óvodapedagógus a többszöri problémánál vezessen be konzekvenciákat, következményeket, ugyanakkor adja meg a lehetőséget a javításhoz. Legyen képes nevelési taktikát váltani, ha eredménytelennek érzi befolyásolását. Az óvodapedagógus segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak. Bátorítson minden gyermeket a belső elégedettségre, hogy pozitív énképük kialakuljon.

A felnőtt-gyermek társalgásában világos, egyértelmű, építő megfogalmazás jelenjen meg a kívánság tárgyilagos megnevezésével.

A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélőtárs megbecsülése, értékelése, a közös engedmény keresése, melyből mellőzendő a megbántás, hibáztatás, gyakori bírálgatás, kioktatás, és kiabálás.

A gyermek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítsa türelme, bizalomelőlege, ami a sikert észreveszi, és a sikertelenséget elviseli. Tilalom helyett a felnőttek adjanak választási lehetőséget a gyermekeknek, hogy önálló döntéseket hozzanak, és változásra képessé váljanak.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- Ragaszkodjanak óvodájukhoz, a kisebb gyerekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé váljon a viselkedés és a helyes cselekvés szokásszabályainak betartása.
- Egymást figyelmeztessék a szabályok megszegése esetén.
- A felnőtt kérése nélkül is segítsenek egymásnak, együtt érezzenek a közösség tagjaival.
- Érdeklődjenek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntsék egymást.
- Váljon igényükké a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- Értékeljék saját tetteiket és az eléjük tett magatartási példákat, konfliktushelyzetben társaikkal legyenek képesek egyezkedni.
- Szociálisan váljanak éretté az iskolai életre.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célja:

- Az anyanyelv megismertetésére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- A kommunikációs képesség megalapozása.
- Szókincs és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.
- Mindenki meg tudja érteni mindenkit, a közlésnek legyen tartalma és az fontos legyen valakinek.
- A gyermekek értelmi képességeinek, kreativitásának fejlesztése.

Feladat:

- Minta és modelladás szabálykövetítés megteremtése.
- Beszélőkörnyezettel a kommunikáló képesség, a beszélő magatartás fejlesztése.
- A természetes beszélő - és kommunikációs kedv kialakítása és fenntartása élménybeágyazottan, komplex jelleggel és tapasztalatszerzéssel valamennyi tevékenységforma keretében.
- A gyermekek érdeklődésén, kíváncsiságán alapuló, a gyermekek meglévő tapasztalatait, ismereteit figyelembe vevő, változatos tevékenységi lehetőségek megteremtése.

A mentális-értelmi nevelés

Az értelmi képességek fejlődésének elősegítése az egyik legösszetettebb feladatunk.

Programunkban egyforma hangsúlyt kap a gyermekek adottságaihoz, fejlettségéhez igazítottan a nevelői mintaadás, a segítségnyújtás és az önállóság biztosítása, a kisgyermek tapasztalataira, élményeire és ismereteire építünk, ezzel biztosítjuk a további élményeket, tapasztalatokat az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel óvodánk nevelőtevékenységének egészében jelenjen meg. Az óvodapedagógus feladata, hogy

figyelmet fordítson az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére. Az anyanyelv szeretetére nevelése közben a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására törekedjünk. Az óvodapedagógusok tudatosan és tervszerűen biztosítják a gyermekek fejlődéséhez szükséges differenciát, tevékenykedés feltételrendszerét. Kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő- fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, kreativitását, fejlődési ütemét, segítse őket tehetségük kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetükből való felzárkóztatásában.

NAPIRENDÜNK, HETIRENDÜNK

A kiegyensúlyozott, vidám, játékos légkörű óvodai élet feltétele a rugalmas keretű, rendszerességet, biztonságot adó, változatos tevékenységi lehetőséget kínáló **napi-**, illetve **hetirend**. A nevelőmunka tervszerűsége és folyamatossága jut kifejezésre a gyermekek életkorához és egyéni fejlődésükhöz igazított kialakításával.

Napi terv: /napirend/

A napi /és a heti/ tervnél a tartalmi követelmények mellett átgondoltuk a játékosság megjelenítésének formáit is.

A napi struktúra mobil és konstans elemekből áll:

- állandó elem: az étkezés, a pihenés,
- a mobilitást értelmezhetjük az időpontra és az időtartamra is. A rugalmasság semmilyen körülmények között nem jelenthet tervszerűtlenséget.

Bátran alkalmazkodunk a gyermekek érdekeit szolgáló váratlan eseményekhez. Kihasználjuk a kapcsolódó hangulati elemeket.

Az időpontok rögzítésénél figyelembe vesszük a tevékenység változásokat pld. Öltözködés a sétához, készülődés az ebédhez, a lefekvéshez stb.

Átgondoljuk, hogy mikor milyen céllal akarjuk a gyermekeket megfigyelni, kivel, kikkel akarunk hosszabb időt eltölteni /beszélgetni, foglalkozni/.

A játék illetve a szabadidőn belüli egyéb tevékenységek megtervezését nagy körültekintéssel végezzük. Egyszerre gondolunk a nyugodt játékhoz szükséges feltételekre és a szabadidőben megvalósítható tevékenységekre, azok egyenletes elosztására, a hét minden napjára, a tevékenységbeli zsúfoltság elkerülésére, a gyermeki autonómia tiszteletére a fejlődést elősegítő hatások, foglalkoztatások biztosítására.

Törekszünk a tevékenységek közötti tematikus összhang megteremtésére. Rendkívül hatásos és a gyermekek körében nagyon népszerű megoldás az, ha az élményanyagot minél többféle módon élhetik át újra.

Napirend:

Rugalmas keretű napirend, amelyben fontos helyet kap a szabad játék, a szabad programválasztás, s hangsúlyosabb a mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás.

NAPIREND	
Időkeret	Tevékenységek
6.00 – 7.00	Gyülekező az I. csoportban, szabad játék
7.00 – 10.00	Szabadon választott tevékenységek Reggeli Beszélgető kör

	Mindennapos játékos mozgás 5 percben Kezdeményezések Irányított és szabad játék Kívánságmese
10.00 – 11.45	Mozgásos játék a szabadban Közös, 5 perces játékos mozgás Szabadon választott udvari tevékenység Élményszerző séta Kirándulás
11.45 – 12.00	Készülődés az ebédhez, gyermekmunka
12.00 – 12.30	Ebéd
12.30 – 13.00	Gondozási feladatok, készülődés a pihenéshez
13.00 – 15.00	Mese, pihenés, nagyobbaknak szabad játék
15.00 – 15.30	Felkelés, uzsonna
15.30 – 17.00	Játék, egyéb szabadon választott tevékenység, hazamenetel

Heti terv: /hetirend/

A heti terv kialakításánál törekszünk a változatosságra, a külső körülmények változásainak /pld. Időjárás/ figyelembe vételére.

- Építünk a gyermekek érdeklődésére.

- Figyelembe vesszük a szülők bevonására alkalmas heti lehetőségeket.
- Rögzítjük a heti egy alkalommal megvalósítandó élményanyag konkrét tervét, amely lehetőleg többvariációs.
- A terv a sokféle tevékenység közötti kellő arányt, a tevékenységek esetleges tartalmi és szervezeti koncentrációját /képességfejlesztő játékok, kezdeményezett tanulási alkalmak, munkaféleségek stb./ biztosítja.

Hetirend

A kötetlen, szabadon választott és kötött tevékenységek, programok folyamatos, rugalmas rendszere, melyet az óvodapedagógusok készítenek el. A heti rend rugalmas kerete abban nyilvánul meg, hogy a gyermekek fejlődéséhez igazodóan változik.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK	JÁTÉK
BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR	BESZÉLGETŐKÖR
TESTNEVELÉS	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMÉRÉSE	ÉNEK-ZENE ÉNEKES JÁTÉK	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMÉRÉSE	MESE, VERS,
SZERVEZETT MOZGÁS	RAJZOLÁS, FESTÉS, KÉZIMUNKA	SZERVEZETT MOZGÁS	RAJZOLÁS, FESTÉS, KÉZIMUNKA	BARKÁCSOLÁS
MESE	MESE	MESE	MESE	MESE
JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS	JÁTÉKOS MOZGÁS

PROGRAMUNK SAJÁTOS VONÁSAI

- A tevékenységrendszer felépítése.
- A fejlődés elősegítésére a műveltségterületek kiválasztásának módja:
  - a spontán gyermeki tapasztalatokra és érdeklődésre alapozás,
  - a preferált játéktevékenységek figyelembe vétele.
- A műveltségi tartalmak összhangja, megjelenési formája:
természetes komplexitás
- Személyi feltételek.
- Csoportszervezési forma: **részben osztott** csoportok szervezése.
- Szabadidő hasznos eltöltésének tevékenységei.
- Lehetőség arra, hogy a játékos foglalkozás vagy gyermekmunka játékba mehessen át, ill. szabad játékkal folytatódhasson.
- A gyermekek bevonása a programtervezésbe.
- Periodikák.
- Változatos szervezeti formák a rendszeres mozgáshoz.

- Sok-sok idő a szabadban.
- Zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet.

Programunkban ténylegesen is uralkodóvá kívánjuk tenni a játékot. Mindezt a játék terének bővítésével, s a játékoság érvényesítésével kívánjuk elérni. Az óvodai játék speciális színtere a 3-6-7 éves korú gyermekek játéktevékenységének, mert közösségi keretek között folyik, nevelő hatása tudatosan alakított feltételek mellett érvényesül, s a pedagógus szükség és igény szerint résztvevője és kezdeményezője annak. Gyermeki jellemző a játék uralkodó szerepe, a játszásra való készenlét. Így a játék szinte minden életmegnyilvánulását áthatja. Ez határozza meg a program élet- és napirendjét. A **játékoság** a játék meghatározó szerepe miatt a gyermek alaptermészete, amely az óvodáskor végére fokozatosan átalakul. A játékoságot a gyermek meghatározó jellemzőjének tekintjük minden gyermeki tevékenységben. Ennek megfelelően a játékoság programunkban nevelésünk egészét átható alapelvként és módszerként jelenik meg. A játékoságot elsősorban játékos módszerekkel biztosítjuk, melyekben fellelhetőek a játék jellemző jegyei.

Összeállítjuk:

- Az alaptapasztalati formákat és alkalmakat /pl. kirándulás, kincsgyűjtés, felfedezés, anyagmegmunkálás felnőttek bevonásával stb./
- A gyermekek közreműködésének formáit és helyét /önálló, felnőttek segítségével, óvodában, otthon/
- Az esztétikai, a művészeti tevékenységeket,
- A tapasztalatok továbbépítésének rendjét,
- A nevelői eljárásainkat az utánzási alkalmak biztosítására, a cselekvésre építő, épülő formákra, amelyek felölelik a kognitív, az affektív és motorikus személyiségkomponenseket.

A PROGRAM JÁTÉKOS TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

A **tevékenységrendszer** kedvezően biztosítja az óvoda játékos jellegét. Ezt szolgálja a program komplex, játékos tevékenységrendszere, melynek elvi alapja a játékrendszerben való gondolkodás, valamint a játékosság kiterjesztése, tartalmi jegyeinek érvényesítése az egész struktúrában. A játékfoglalkozás és a játékos foglalkozás elnevezések jól kifejezik a tanulási tevékenység speciális óvodai jellegét. /

Jellemző vonásai:

- **játékos**, mert érvényesül benne a játék vezető szerepe,
- **komplex**, amely az egyes tevékenységi formák, valamint az egyes műveltségtartalmak együttes megjelenését, illetve egymásba való átmenetét jelenti,
- a **cselekvés dominanciája** érvényesül, a tapasztalatszerzés ehhez párosul,
- az **utánzásos tanulási forma** a meghatározó az óvodapedagógus modellnyújtó szerepe mellett,
- **élményszerű** /az érzelmek uralkodó szerepe és a gyermekek élménygondolkodása miatt/
- a gyermekek **önállóságára** épít,
- biztosítja a **felfedezés, próbálkozás** lehetőségét,
- **időt ad** az ismétlésre, javításra,
- a gyermek **kíváncsiságát, új iránti vágyát elégíti ki**,
- figyelembe veszi a gyermek **fokozott mozgásigényét**, s azt igyekszik is kielégíteni.

Célunk a gyermekek életkorához igazodó játékos tevékenységrendszerrel valóssá tenni az óvodában a játék meghatározó, vezető szerepét. Ebben a rendszerben a szabad játék megfelelő védettséget és tiszteletet élvez, s tág teret kap a játékos tanulás.

A tevékenységrendszeren belül helyezkednek el a különféle kezdeményezett játékok. A tanulási céllal kezdeményezett játékok játékfoglalkozásként épülnek be a rendszerbe. A játékfoglalkozások ténylegesen is játékot, ill. játékokat tartalmaznak.

/Ilyen játékfoglalkozás lehet pl:

- fantáziajátékkal: *„Varázsoltassuk el magunkat!”* – előbb én mondom meg, majd a gyermek mondja meg, mivé,
- ennek átalakítása utánzó játékká: *„Tegyünk úgy, mintha!”*
- dramatikus játék: álarcos játékkal.

PERIODIKÁK

A periodikák, a folyamatosan visszatérő események, ünnepek, természeti jeles napok és tevékenységek biztosítják a gyermekek számára a várakozás, a készülődés örömét és izgalmát. A tervezetés, a programok és feladatok megbeszélése kedvezően alakítja a gyermekek perspektivikus látásmódját, s fokozza az együvé tartozás érzését.

PERIODIKÁK

IDŐ	TEVÉKENYSÉG
Minden évben egyszer	<p>„GESZTI NAPOT” rendezünk, Megünnepeljük a természet jeles napjait, A kihívás napját megrendezzük Gyermeknapot tartunk Gyermekbarát hetet tartunk „Lovagi tornát” tartunk,</p>
Minden hónapban egyszer	<p>Rendkívüli nap, program a gyermekek kívánságának figyelembe vételével Pl.: kirándulás a természetbe, meseelőadás vagy bábszínház, nagyoknak könyvtárlátogatás. Születésnapi tortát rendelünk</p>
Minden héten egyszer	<p>Aktualitások Kedvenc mese választása</p>

Minden **nap** egyszer

Teljesül a csoport egy játék kívánsága

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI

JÁTÉK

A belülről indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése, az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.

Továbbá célunk, hogy minél sokrétűbb, tájékozódó tevékenységgé váljon a játék és a játékba integrált tanulás.

Feladatok:

- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.
- Szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások.
- Feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a tanulásba integrált játék során.
- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játékban.
- Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei.

- Cselekvés, felfedezés, tanulás.
- Intellektuális érzelmekre építés.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (légkör, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés, élmények)

Alkotó kedvű légkört olyan játék biztosításával érhet el az óvodapedagógus, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel, milyen eszközzel jeleníti meg azt, milyen helyet választ és mennyi ideig tart a játéka. Az óvodapedagógus a dajka bevonásával teremtsen meg mindezeket a feltételeket. A csoportban csak annyi szabályt vezessünk be ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, a szabad játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását. A szabad játék során a gyermekek feszéjezettség nélkül tudjanak önállóan vagy társaikkal önfeledten játszani.

Az óvodapedagógus kezdeményezésére a gyermekek szívesen vesznek részt az énekes és mozgásos játékokban. Az óvodapedagógus az együttjátás során teremtsen meg a kezdeményezett játékhoz szükséges témát, eszközöket, szabályokat és helyet.

A különböző típusú játékokhoz szükséges hely biztosítása

A gyermekek a csoportszobában szükség szerint önállóan, vagy amíg erre nem képesek az óvodapedagógusok segítségével alakítsák ki játékuk számára a megfelelő helyet.

A játékhoz szükséges idő

Az óvodapedagógus kísérje figyelemmel a játékot és törekedjen arra, hogy csak akkor ajánljon más játékot, ha már a gyermekek játéka felbomlóban van, és azt a

körülmények miatt szükségesnek tartja. Törekszünk arra, hogy minél több időt kapjanak az udvari játéktevékenységhez.

A kreativitást segítő játékeszközök

A 3-4 éves gyermekek játékához sok eszközre van szükség. Elsősorban a gyakorló játékhoz, amelyek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióját, másodsorban a hagyományos szerepjátékokhoz szükséges kellékek, mely ösztönzi a gyermekeket a szerepjátékra, harmadsorban az esztétikai neveléshez szükséges kellékek, hangszerek.

Az óvodapedagógus a 4-5-6-7 éves korosztálynak bővítsé az eszközválasztékát, elsősorban a szerepjátékokhoz kapcsolódó kellékekkel, félkész játékokkal, az azonosulást segítő ruhadarabokkal, másodsorban az értelem és képességfejlesztő játékokkal, amit a gyermekek egyénileg vagy mikro-csoportban óvodapedagógussal vagy egyedül játszanak.

Az udvari játékok zömmel a gyermekek nagymozgását elégítik ki, ha az időjárás megengedi legyen mód kirakni a csoportszobai játékeszközöket.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, és azok tartalmának, minőségének alakítása, a gyermekek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva

Az óvodapedagógus biztosítsa a gyakorló játékokhoz szükséges eszközöket, s adjon mintát a játékok helyes használatához, elrakásához. Ez a tevékenység jól fejleszti a szem-kéz koordinációt, kezesség kialakulását. Az udvaron is biztosítsa a gyakorlójáték lehetőségét, erre legalkalmasabb a kavics és olyan kisebb nagyobb tárgy melyet a gyermek saját szabályai szerint rakosgat.

A gyermekek vállaljanak el szerepeket, használjanak szimbólumokat a „mintha” helyzetek megteremtéséhez.

A rendszeresen, többszörösen ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. Az egyszerű mesék megjelenítésében legyen résztvevő az óvodapedagógus, adjon modellt egy-egy szereplő megformálásához.

A bábozás először az óvodapedagógus előadásában jelenjen meg. Legyen a csoportnak kedvenc bábja, akinek sikeresen elmondják sikereiket, örömeiket, bánatukat.

A konstrukciós játékhoz kapcsolva jelenjen meg a barkácsolás, elsősorban az óvodapedagógus által barkácsolt kellékek készítésével, amit az óvodapedagógus a gyermek aktív bevonásával hoz létre. A gyermek élje át az „én készítettem” alkotás örömét. Az óvodapedagógus tervezzen olyan szabályjátékokat, amelyek a gyermekek mozgásigényét is kielégítik.

Jelenjen meg a többféle ötletből kialakított tartalmas játék, ami fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, szabálytanulási készségét, társakhoz való viszonyát, az együttes cselekvőképességet. A jó példa nyomán a gyermekekben fokozódik a mesedramatizálás igénye. Az óvodapedagógus szerettesse meg a szabályjátékokat. A gyermekeknek adja meg azt a lehetőséget, hogy ők is hozzanak létre szabályokat. Legyenek a játék vezetői maguk a gyermekek is.

Gyere, játssz velem! (az óvodapedagógus játéka a gyermekekkel)

- Mozgásos játékok
- Labdajátékok
- Néma játék (találd ki mit csinállok)

- Add tovább
- Vidám szomorú arcok
- Mit súgtam
- Mondd tovább
- Mondd utánam az ellentétét
- Hol hallod a tapsot
- Mi változott meg
- Kire gondoltam
- Mi van a takaró alatt

A gyermekek beszédképességének fejlesztése játék közben

A játék számtalan lehetőség a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvodapedagógus szerepvállalásai modellértékűek a szókapcsolatok, hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében. Az óvodapedagógus által kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak a teret az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei

A gyermekek nyugodt játéka esetén, vagy ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermeket cselekedni.

A kiscsoportosok esetében, - ha szükség van rá – az óvodapedagógus legyen játékkezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő, és elfogadó. Avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét játékát.

A fejlődés eredménye óvodáskor végén

- A gyermekek képesek állhatatosan több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezzen a szerepjáték.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket legyenek képesek kreálni.
- Élvezzék a szerepjátékokat és legyenek képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben jelenjenek meg az óvoda által preferált viselkedési szabályok.

A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A tanulás értelmezéséhez

Programunkban csak a játékos tanulásnak van létjogosultsága. A játékos tanulás értelmében figyelembe vesszük a gyermek játékos beállítódását, valamint a játék létrejöttét meghatározó körülményeket: a tartalmat, az újszerűséget, a felnőtt példáját, a gyermekek önállóságát, a tévedés, az ismétlés szabadságát, az improvizáció jelenlétét.

A játékos tanulásban ugyan az utánzás, a minta hat legjobban a gyermekekre, de az utánzásos cselekvési módokon túl a tárgyak, eszközök motivációját is figyelembe kell vennünk.

Cselekvéses, felfedezési tanulás:

Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermekek kíváncsiságára, kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzést is magába foglalja.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos minta - és modellkövetéses magatartás – és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- A játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- A gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A szervezett tanulás formái

Kötelező	Mozgás, mozgásos játékok
	Énekes játékok
	Mese, vers, dramatikus játék (4-5-6-7 éveseknek)
Kötetlen	Rajz, mintázás
	Ének-zene, énekes játékok megismerése
	Környezet megszerettetése (3-4 éveseknek)

MESE-VERS

A tevékenység célja: a gyermekek érzelmi-értelmi fejlődésének elősegítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

Feladatok:

- Az irodalmi anyagok igényes összeállítása.
- A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás, dramatikus játékok).
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése.
- Tehetséggondozás.

Az óvodás korú gyermek szüksége az irodalom, amely az anyanyelv örömét, varázsát, játékát is nyújtja számára.

Az irodalom **mindennapos** jelenléte nélkülözhetetlen a gyermek egészséges személyiségfejlődéséhez.

Műfajai a gyermekirodalom valamennyi műfaja: népi mondóka, vers, mese, monda, elbeszélés.

A műfajok szám szerinti arányaiban, feldolgozási módszereiben, napi és heti rendi elrendezésükben az ismert módszertani elvek érvényesülnek.

- A gyermekirodalom **speciális szerepe és megjelenése** a programunkban:

Az irodalom teljes egészében szolgálja a program alapvető filozófiáját, mivel a gyermekben az irodalom által kiváltott és átélt **élmények** hozzájárulnak a **derűs, vidám, nyugodt** napok megéléséhez. Az irodalom által **közvetített tartalmak** hordozzák a gyermek életkori sajátosságához alkalmazható **humort, életörömet, furfangot, játékot**.

Az irodalom **formai elemei a nyelvi örömök forrása** a gyermek számára:

a ritmus-, a dallam-, az ismétlés-, a különös szavak-, a játékos mondatok-, sztereotípiák-, közmondások-, szólások-, nyelvi humor.

Az irodalom rendelkezik azzal a sajátossággal, hogy **befogadóként** is átélt örömhöz, élményhez juttatja a gyereket és **mondása**, játékos ismétlése, újraalkotása is funkcióörömet ad.

- A programban érvényesülő elvek jól szolgálják az irodalom nélkülözhetetlen hatását.

A komplexitás elvének hangsúlyozása a gyermeki sajátosságból fakad /a tények egységben, egészben látása és megélése/. A komplexitás **tartalma** a programban: a személyiség érzelmi összetevői között jelentős helyet foglalnak el az esztétikai érzelmek, melyet az esztétikai élmény vált ki. Ennek az élménynek a komplexitását a kisgyermekkorban a **hangzás**, a **vizualitás** együttese adja. Az **irodalom, a zene, a szín és forma együttese**, hangulati, **érzelmi azonossága** felfokozza az élményt, és ehhez járulhat – az arra alkalmas irodalmi alkotás esetében – a **mozgás**.

A komplexitás tehát elsősorban **nem témaazonosságot jelent**.

- Az **önállóság elvének** megvalósítását a gyermeki **szükségletek** és **kívánságok** kielégítését is szolgálja, ha a **gyermekek részesei lehetnek az irodalmi repertoár összeállításának**.

Ez lehet egy kívánság-megbeszélő napirendi pont a hét egy napján, ahol a jövő heti **kedves mese, vers** kiválasztása lehet **közös megbeszélés** eredménye, vagy **valakinek a jutalma**, amit a többiek elfogadnak.

Egy ilyen alkalom fejleszti a gyermekek egyeztető technikáját, toleranciáját, érvelését, a többség akaratának érvényesülését, valamint valaki más által létrehozott jónak, értékesnek az elismerését, az igazságérzet fejlődését.

- **A szülőkkal való együttes nevelés elvének hangsúlyossá** tételéből következik, hogy az irodalmi nevelés együttes hatását tudjuk megvalósítani: az óvoda folytatja a család mese versmondását és a család folytatja az óvodáét.
- Ez a családi irodalmi szokások gondos feltárását, a kedves könyvek és irodalmi alkotások óvodában történő mondását, a szülőkkal közösen létrehozott könyvtárat, a szülőkkal együtt tartott mesedélutánt /ahol a szülők is mesélnek, verselnek/, a szülőkkal való szakmai témájú beszélgetéseket /ízlésformálás, tudatalakítás/ jelenti.

A napirendben minden nap szerepel mese, egyet néhány napon keresztül ismétélhetünk. A vers, a mondóka - a tevékenységek természetes elemei.

Az irodalmi anyagok igényes összeállítása

A művek kiválasztásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság.

A 3-4 évesek versanyagát népi mondókákból, rigmusokból, a legismertebb költőink verseiből állítsa össze az óvodapedagógus. Olyan meséket válasszon, melyeknek cselekménye egyszerű, érthető.

A 4-5-6-7 éves korú gyermekeknek már hosszabb állatmesék, népmesék összeállítására törekedjen. Szerepeljenek vidám, humoros mesék, tündérmesék, tréfás mesék és műmesék a gyermekek mesetárába.

A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

A 3-4 évesek

A 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbemjátékokhoz tapad. Az óvodapedagógus teremtsen minél több lehetőséget a vidám rigmusok korai megkedveltetésére. A mese többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának.

Az óvodapedagógusok és a nagycsoportos korú gyermekek bábozzanak, dramatizáljanak minél több alkalommal a kisebbeknek. Alakuljon ki bennük a mese, vers szeretete, igénye.

5-6-7 évesek

5-6-7 éves korban a hallott egyszerű meséket önállóan tudják dramatizálni, bábozni. Közösen találjanak ki meséket.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése, versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, a vers, a bábozás és a dramatikus játékok. Ezeken keresztül elsajátítják a helyes ejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A mesékből, versekből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismétlegessék a verseket, rigmusokat.
- Várják, igényeljük a mesehallgatást.
- Szívesen meséljenek, bábozzanak, dramatizáljanak.
- Megjegyezzenek 10-14 mondókát, 6-8 verset, 10-15 mesét.
- Tudjanak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgással megjeleníteni.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Az óvodai tevékenységi területek közül a vizuális tevékenység fejlesztő hatása jelentős. Ebben a korban a firka korszaktól eljut a gyermek a felismerhető formák létrehozásáig, a formák díszítéséig.

A tárgyi világ felfedezésének, birtokbavételének örömeivel indul el a rajzfejlődés folyamata, mint a játéktevékenység egy formája. A játék egyik válfajának tekinthetjük az ábrázolást, mely lényegében a belső folyamatok közlése.

Feladatok:

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának fejlesztése.
- Tevékenység szervezeti formájának biztosítása.
- Tehetséggondozás egyénre szabottan.
- Gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése tevékenység közben.

A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése

Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség és az esztétikum domináljon. Az alkotó-alakító tevékenységhez a megfelelő hely olyan tér legyen, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotók köre. Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, melyben a gyermekek szívesen kapcsolódnak be az alkotó munkába, az elrontott, sikertelen lépéseket javíthatják. Az eszközök biztonságos kezelését tanítsa meg a gyermekeknek.

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek, és azok tartalmának fejlesztése

Az óvodapedagógus az óvodába kerülő gyermekeknek tegye lehetővé, hogy játszva ismerkedjenek meg az anyagokkal, eszközökkel, technikai lehetőségekkel. A gyermekeknek legyen lehetősége a szabad témaválasztásban. Az óvodapedagógus az 5-6-7 éves gyermekek alkotótevékenységét bővítse. Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, a környezet, a tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján történő megjelenítése. A saját élményeken alapuló témákban jelenjenek meg a mesék, ünnepek, színházi élmények eseményábrázolásai. A gyermekek használjanak minél eredetibb megoldásokat, jelenítsék meg a formákat, színeket egyéni módon.

A tevékenység szervezeti formájának biztosítása

Az óvodapedagógus egy héten egyszer tudatosan irányított kötetlen formájú tevékenységet szervezzen. Teremtse meg annak lehetőségét, hogy minden gyermek megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel elképzelését.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- Egyéni módon jelenítsék meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermekek alkotására jellemező legyen a formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesen, együttműködők legyenek.
- Fogalmazzák meg értékítéletüket, tudjanak beszélni az alkotásról.
- A megszerzett matematikai tapasztalatukat életkoruknak megfelelően valamennyi tevékenységi formában alkalmazzák.

ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Zenei nevelésünk célja:

A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladatok:

- A zenei anyagok igényes, életkornak megfelelő válogatása.
- 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Tehetséggondozás.

A zenei anyagok igényes, életkornak megfelelő válogatása

A 3-4 éves korú gyermekek ismerkedjenek meg ölbeli játékokkal melyeket a felnőttekkel közösen játszanak. A kicsik egyszerű négy-öt hangból álló énekes játékokat ismerjenek meg melyek játéka játékos mozdulatokkal eljátszható. A 4-5 évesek tanuljanak mondókákat, ismerjék meg az egyszerű szerepcserére épülő játékokat. A nyolcad, negyed ritmusképeken túl megjelenhet már a szinkópa is. Az 5-6-7 évesek már komolyabb bonyolultabb mozgásokkal ismerkedjenek a dalos játékok során. Zenehallgatás során jelenjenek meg a rokon és más népek dalai.

3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

A 3-4 évesek

Tanuljanak meg 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10 énekes játékot. Tudjanak halkabban, hangosabban beszélni, mondókákat mondani és énekelni. Figyeljék meg a csendet a környezet hangjait és a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljék a különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést. Az óvodapedagógus keltse fel a gyermekekben az érdeklődést a zenehallgatás iránt.

A 4-5 évesek

Énekelgessenek 4-8 motívumból álló énekes játékokat. A 4-5 új mondóka és 12 új gyermekdal megtanulása mellett ismételjék a 3-4 éves korban megtanultakat. A körjátékok közül az óvodapedagógus már nehezebbet is válogathat

pl. szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékokat.

A tiszta éneklés érdekében minél gyakrabban énekeljenek önállóan. Énekeljenek halkabban és hangosabban, magasabban és mélyebben. Játsszanak kérdés-felelet játékot. Érzékeljék az egyenletes lüktetést a mondókák dalok ritmusát. Használjanak ritmuseszközt a ritmusérzék fejlesztése érdekében.

Az 5-6-7 évesek

Tanuljanak meg 4-7 új mondókát, 15 új énekes játékot és 3-4 alkalomhoz illő műdalt. Bonyolultabb néptánc elemeket is alkalmazzanak az énekes játék során. A halkabb-hangosabb éneklést kapcsolják össze a tempóváltozással vagy dallambújtatással. Meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.

A tevékenység szervezeti formájának biztosítása

A zenei nevelés szervezeti formája is kötött és kötetlen jellegű. A gyermekek nyelvi képességét fejlessze mondókákkal, gyermekdalokkal, zenei készségfejlesztő játékokkal, zenehallgatással. A sokféle énekes játékok adjanak alkalmat a szókincs bővítésére.

Fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- Gátlások nélkül egyedül is tudjanak énekelni.
- Tudjanak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.
- Tudjanak ritmust, mozgást rögtönözni.
- Érezzék az egyenletes lüktetés és a dalok ritmusát.
- A gyermekek meglévő matematikai tapasztalataikat az énekes tevékenységeik során is alkalmazzák.

MOZGÁS

A tevékenység célja:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában, továbbá a gyermekek tájékozódásának,

alkalmazkodóképességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

Feladatok:

- A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok.
- A különböző szervezett formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.
- Tehetséggondozás.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a mozgás közben.

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok

A gyermekek nagymozgása jól fejleszthető az óvoda udvarán, ahol tér és mozgásfejlesztő eszközök állnak rendelkezésünkre. A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére.

A mozgásos tevékenységeket, s azok eszközeit az óvodapedagógus mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez tervezi. A mozgásfejlesztő játékok készítsék a gyermekeket erőkifejtésre.

A 3-4 évesek

A 3-4 éves korú gyermekek irányított mozgásos tevékenysége során a nagymozgások fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. A mozgásfejlesztő játékok készítsék a gyermekeket erőkifejtésre. Az óvodapedagógus mutassa meg a helyes mintát és igényelje a mozdulatok pontos, esztétikus gyakorlását.

A 4-5 évesek

A 4-5 éves gyermekek természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére kerüljön a hangsúly. Kijelent szerepet az egyensúlyérzék fejlesztése, a szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódása.

Az 5-6-7 évesek

Az 5-6-7 éves gyermekek sokféle mozgáselemet ismernek, amit játékos formában ismételnék. Kijelent hangsúlyt az észlelés, az alakítás, formálódás mozgás közötti fejlesztése, a finom motorika alakítása és a szabályjáték gyakorlati alkalmazása. Sor és váltóversenyeket gyakoroljanak.

Az óvodában a szülőkkel közösen is nyílik lehetőség sorversenyekre a kihívás napja keretében.

A különböző szervezeti formák megteremtése gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében

Az óvodapedagógus a gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítja. Az irányított mozgásos játékokat az óvodapedagógus heti egy alkalommal szervezi, különböző időkeretekkel. A mindennapi öt perces testedzés a délelőttök során folyamatosan ismétlődik.

Időjárás függvényében minden délelőtt az óvoda udvarán, közös öt perces tornát tartunk.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a mozgás közben

Utasítások adásakor ügyelni kell a szavak megfelelő hangsúlyozására. Az óvodapedagógus életkoruknak megfelelő tagolt, érthető lassú tempójú beszéddel

segíti a feladatok megértését. Fontos a lényegre törő, rövid utasítás. A testséma kialakítása a testrészek neveinek megnevezése a téli fogalmak megértése anyanyelvi nevelésünk fontos része a mozgásos tevékenységek levezetése során.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szeressenek mozogni, legyenek kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása kialakul.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Tudnak ütemtartással járni, esztétikusan végezni a gimnasztikai gyakorlatokat.
- Szeretnek futni, tudnak labdát vezetni.
- A tevékenység során megszerzett matematikai tapasztalatokat a gyermekek valamennyi tevékenységi formában gyakorolják.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A tevékenység célja:

A szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti – emberi – tárgyi világ értékei iránt. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér – és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladatok

- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat – és ismeretszerzés során.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- Tehetséggondozás.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása

A gyermekek a közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.

A 3-4 évesek

A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszerettetése után ismerkedjenek meg az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségeit, színeit, időjárását, növényeit. Gondoskodjanak a madarokról a téli évszakban. Gyűjtsenek leveleket, terméseket, kavicsokat. Beszélgessenek és nézegessenek képeket a családról. Gyakorolják a gyalogos átkelést, és figyeljék meg a rendőrlámpa jelzéseit. Nevezzék meg a baromfiudvarban található állatokat, beszélgessenek hasznukról. Ismerjék fel a ház körüli állatokat. Vásároljanak, ismerkedjenek a vásárlási szokásokkal. Beszélgessenek a környezetben látható formákról, nagyságbeli jellemzőkről.

A 4-5 évesek

Az óvodapedagógus a 4-5 éves gyermekek tapasztalat és élményszerző sétáit az óvoda utcáján és az óvoda közvetlen környezetében szervezze meg. Az óvodapedagógus törekedjen a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására. A gyermekek érzékeljék az évszakok szépségeit, jelenségeit, az időjárás változásait. Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenységei között. Gyűjtsenek terméseket, végezzenek rügyeztetést, csíráztatást. Mutassák be családjuk

tagjait és az otthonukat. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy és teherszállító járműveket, közlekedjenek autóbuszon, gyakorolják a fel- és leszállást. Ismerjék a háziállatokat, erdőben élő állatokat. Beszéljenek a hazatérő madarokról, figyeljék meg fészükük nagyságbeli különbségét.

Az 5-6-7 évesek

Ismerjék meg az óvoda tágabb környezetét, ha lehetőség van rá egy-egy szülő munkahelyét. Figyeljék meg az évszakok szépségét, környezetszennyeződéseit. Látogassanak színházba, vasútállomásra. Figyeljék meg a költöző madarakat. A gólya és fecskecsaládot hasonlítsák össze. A közlekedési szabályokat tartsák be. Ismerjék meg környezetük háziállatait, figyeljék meg hol élnek.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A mikro-csoportos tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Az óvodapedagógus minden gyermekre oda tud figyelni, minden kérdésre meg tud válaszolni. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást a szándékok kifejezését, mint a kérés, tudakozódás, üzenetközvetítés. Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a gyermekek értelmesen, összefüggően kifejezhessék gondolataikat, érzelmeiket, kívánságaikat, észrevételeiket.

Javasolt projekttemáink

- Itthon telelő madaraink
- Régi és új játékaink
- Babák régen és most
- Járművek

- Otthonunk
- Szüret
- Zöldségek-piac
- Tűz- víz- levegő
- Egészség-betegség
- Testünk-egészségünk védelme
- Közlekedés
- Virágok
- Napszakok
- Évszakok
- Az év hónapjai
- Lakóhelyünk
- Állatok
- Mesterségek: (cukrászat, pékség)
- Magyarország

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Tudjanak különbséget tenni az évszakok között.
- Ismerjük a környezetükben lévő intézményeket.
- Ismerjék a háziállatokat, vadállatokat, madarakat.
- Ismerjék környezetük növényeit, azok gondozását.
- Ismerjék az elemi közlekedési szabályokat és tartásuk be azokat.
- A tárgyakat tudják számlálni tízig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Meg tudják különböztetni a jobbra-balra irányokat, kifejező névutókat.
- Kialakul a jól érthető beszéd.
- A tevékenység során megszerzett matematikai tapasztalatokat a gyermekek valamennyi tevékenység formában alkalmazzák.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A tevékenység célja:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Feladat

- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, és azok feltételének biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése.

A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, és azok feltételének biztosítása

Az óvodások munka jellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Kezdetben az óvodapedagógus segítségével, később teljesen önállóan végezzenek munka jellegű tevékenységet. Az óvodapedagógus értékelése legyen buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.

A 3-4 évesek

Az óvodapedagógust figyelve vegyenek részt a növények, állatok gondozásában, etetésében. Segítsenek a faleveleket elszállításában, a növények locsolásában. A szabályosan ismétlődő mindennapi munka a rend fenntartásáért végzet tevékenységek (pl. játékok elrakása, a terem díszítésében segítség nyújtás).

A 4-5 évesek

A gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a felelősi munka, az önkiszolgáló tevékenység ezt jól előkészíti. Az alkalmoszerű ismétlődő munka, a játékok helyrerakása, a csoportszoba átrendezése, a tevékenységek használt eszközök kiosztása, összeszedése, az öltöző és mosdó rendjének megőrzése. Az óvodapedagógus tervezze meg az egyéni megbízások lehetőségeit. A naposi munkában aktívan vegyenek részt.

A gyermekek működjenek közre az óvodaudvar tisztántartásában.

Az 5-6-7 évesek

Önállóan végezzék a felelősi munkát, közösen eldöntik a munka megosztását. Ízlésesen, esztétikusan terítsenek meg az étkezéshez. Étkezés után söpörjék fel a morzsát, rakják föl a székeket. Az alkalmoszerű munkákat a gyermekek önálló vállalkozás alapján végezzék. Soha ne alkalmazzon az óvodapedagógus kényszerítő eljárásokat. A gyakori dicséret, elismerés, hatásával érje el, hogy a gyermekek szívesen vegyenek részt a munkában. Rendszeresen segítsenek az elesettebbeknek, készítsenek nekik meglepetéseket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szeressenek közösen dolgozni.
- Örüljenek, ha kötelességüket teljesítik.
- Örömmel segítsenek a kisebbeknek.
- Szívesen működjenek közre a növénygondozásban.
- Szívesen készítsenek meglepetést szüleiknek, akisebbeknek, az óvoda dolgozóinak.

AZ ÓVODA ÜNNEPEI, EGYÉB RENDEZVÉNYEI

Jelentősége, helye az óvoda életében

- változatosságot, hangulatot visz be a csoport és benne az egyes gyermekek életébe, mindennapjaiba
- biztosítja a perspektivikus gondolkodást és a várakozás örömeinek átélését
- alkalmas újfajta tevékenységek bevezetésére, átélésére
- az ünnep- és jeles napokra készülődés erősíti a szociális érzelmeket, hozzájárul a szociális értékek megalapozásához
- meghatározza az előző napok, a hét programját
- lehetőség az élmények ismételt átélésére

Szervezési feladatok

- Az előkészület fázisában is építsünk a gyermekek gondolataira, számítsunk közreműködésükre
- Egész évre szóló tervet készítünk. Figyelembe vesszük a jeles napok jellemzőit, a helyi sajátosságokat, szokásokat.
- Előre átgondoljuk, hogy a szülőket mikor, milyen formában szándékozzuk bekapcsolni. Ennek is megteremtjük hagyományait. Szülői értekezleten megismertetjük terveinket. A véglegesítésnél figyelembe vesszük a szülői javaslatokat is.
- A csoportszoba /az udvarrész/ külsőségeiben is sugározza a jeles napok hangulatát
- Az éves program nem túlszűfolt. Gondolunk a gyermeki élményemlékezet tartósságára, az ünnepek utóéletére.

- Minden ünnep- és jeles nap eltérő hangulatú, de az előkészületek állandóan ismétlődő mozzanata fontos /pl. milyen napra készülünk/.

▪ **ÜNNEPEINK**

- Őszi természet ünnepei: „Gesztli nap”

Márton-nap

- Téli ünnepek:

Mikulás

Luca-nap

Karácsony

Farsang

- Tavaszi ünnepek:

Húsvét

Anyák napja

Évzáró

- Megemlékezések:

Március 15.

Születésnapok

• Egyéb rendezvények: Szülői családi délutánok (4 egy évben)

Kihívás napja

Gyermekbarát hét

Gyermeknap

Lovagi torna

Közös kirándulások a szülőkkel

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az Óvoda és a család

„Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés...” /Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 9. old./

Az együttes tevékenységet a már felsorolt okok miatt nagyon fontosnak tartjuk, de ezen túlmenően nagy segítséget jelenthet a szülők és az óvodapedagógusok nevelőmunkájában, az egységes nevelési elvek, elvárások kidolgozásában. A kölcsönös tapasztalatszerzés, a jó példa fejlesztő hatású, gazdagítja a gyermekek érzelmi életét.

A szülők ismeretei bővülnek azáltal, hogy jobban megismerhetik az óvoda belső világát. Ötleteket meríthetnek, pedagógiai fogásokat sajátíthatnak el, melyet a mindennapi gyakorlatban hasznosíthatnak.

Az óvodapedagógusok is jobban megismerhetik így a családok életét, felfogását, a gyermek családban elfoglalt helyét, tulajdonságait. Nevelőmunkánkhoz elengedhetetlen a gyermekek „előéletének”, az otthoni szokásoknak az ismerete.

A korrekt, partneri együttműködés elengedhetetlenül fontos gyermekeink harmonikus fejlesztése érdekében. Óvodánk körültekintően szervezi meg az együttműködés formáit, mely az információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatott közvetíteni.

A kapcsolattartás formái

A családlátogatás még az óvodába kerülés előtt megtörténik, így képet kapunk a kisgyermek szociális háttéréről. A napi kapcsolattartás elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő teljes mértékben tájékozott legyen gyermekével történt napi lényeges eseményekről.

A szülői értekezletek, a nyílt napok, a fogadóórák, a szülőkkal együtt szervezett rendezvények, nyílt napok, ünnepek, kirándulások, mind lehetővé teszik a szorosabb együttműködést, a közvetlen hangnemet, az együttgondolkodást. A szülő a gyermekéről az óvodába lépéstől az iskolába kerülésig folyamatos tájékoztatást kap negyedévenként írásban és szóban a fogadóórák alkalmával.

Az óvoda és a család legfontosabb kapcsolattartási formái:

- Beíratáskor kölcsönös ismerkedés.
- Az első szülői értekezleten az óvoda szokásainak, dolgozóinak bemutatása, óvoda házirendjének ismertetése.
- Az óvodapedagógusok meglátogatják a csoportjukba felvett új gyermekeket.
- Az új gyermekek fogadása, beilleszkedésük segítése „anyás beszoktatás” lehetőségek biztosításával.
- Napi találkozások, információcsere.
- Nyílt napok.
- Rendezvények, közös programok:
munka- és teadélután, közös kirándulás, közös ünnepek, óvodabál

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Olyan bizalmi kapcsolat kiépítése, mely a gyermek fejlődése érdekében kívánatos. Az óvodai nevelés céljainak elfogadása a családok részéről. A szülői elégedettség és elégedetlenség figyelemmel kísérése, az igények beépülése a nevelési folyamatainkba.

Az óvodapedagógus feladatai

A hatékony együttnevelés érdekében a család és óvoda jó kapcsolatának, a nevelőpartneri viszonynak a pozitív kiépítése. Az óvoda pedagógiai programját, céljait, feladatait ismerteti és elfogadtatja a szülőkkal. Óvodánk szokásait, hagyományait ismerteti a házirendben, napirendben megfogalmazottak alapján. Jó kapcsolatot ápol a szülőkkal, a szülők igényeit javaslatait, kéréseit figyelembe veszi nevelőmunkájában. Szülői értekezleten a csoportokban folyó nevelőmunka tervét ismerteti.

A kapcsolattartás várható eredményei

- A családok elégedettek az óvoda működésével.
- Minden szülő negyedévente rendszeres tájékoztatást kap gyermeke fejlődéséről.
- A szülők aktívan részt vesznek az óvoda rendezvényein.
- A szülők nevelési problémáikkal, gondjaikkal, bizalommal fordulnak az óvodapedagógusokhoz, akiktől segítséget kapnak.

ÓVODA-ISKOLA KAPCSOLATA

Gyermekeink többsége a közeli Jázmin úti Általános Iskolába jár. Ezért velük szoros kapcsolatban vagyunk.

Óvodai életünket, céljainkat, munkánkat jól ismerik.

Óvodai nevelés országos alapprogramját közös nevelési értekezleten vitattuk meg.

Munkánkat elismerik, s elfogadják, hogy az óvodás korú gyermek alapvető és legfontosabb tevékenysége a játék.

Évről-évre kiegyensúlyozott, magabiztos, jó képességű gyermekek mennek iskolába tőlünk, akik érettek az iskolai munka megkezdésére. Ezzel kellő bizonyítékot szolgáltatva arra, hogy minden életkornak megvan a maga sajátossága.

KAPCSOLAT GERLINGENI /NÉMET/ TESTVÉRÓVODÁVAL

Alkalmanként, látogatás, információcsere. Egyeztetés, vélemény a kétnyelvű csoport gyakorlati megvalósításához.

KAPCSOLAT AZ INTÉZMÉNYEK GAZDASÁGI SZERVEZETÉVEL, A SZOCIÁLIS HÁLÓ KÖZALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMÁVAL, SZPONZOROKKAL

A kapcsolattartás formái: gazdasági jellegű megbeszélések
rendezvényeinken való részvétel
támogatás

KAPCSOLAT AZ ÓVODA ORVOSÁVAL ÉS VÉDŐNŐVEL

Folyamatos, jó a kapcsolat, negyedévente szűrővizsgálat van a kisgyermeknek.

Elfogadják a doktornőt, aki kedves, hozzáértő személyiség.

KAPCSOLAT A NEVELÉSI TANÁCSADÓVAL, LOGOPÉDIÁVAL

Szükség szerint, azoknál a kisgyermekeknél, akik ezen a téren fejlesztésre szorulnak.

Jó a tapasztalatunk, szakszerű, ellátásban részesülnek és pozitív, előremutató változás mutatkozik.

Az óvoda nevelőmunkáját segítő intézmények

- Szakaértői Bizottság
- Családsegítő Szolgálat

Gyermekvédelmi feladatok, szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

A segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Esélyegyenlőség biztosítása, a szociális hátrányok enyhítése.

Az óvodapedagógus feladatai

Elősegíti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását. Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tesz. A problémákat a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kéri. A felzárkóztatást és a tehetséggondozást megvalósítja. A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kíséri, szükség esetén az óvodavezetőnek jelzi a hiányzást. A családok szociális é anyagi helyzetének megfelelően a különböző

támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíti. Jó kapcsolatot tart a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel. Az alábbi esetekben fokozottan figyelemmel kíséri a gyermek testi, lelki állapotát:

Ha

- fejlődési,
- beilleszkedési, magatartásbeli zavart észlel,
- sajátos törődést igényel (enyhén értelmi fogyatékos),
- egészségügyi problémákat tapasztal,
- nemzetiséghez tartozik,
- hátrányos, veszélyeztetett helyzetű,
- a szülők egymás közötti kapcsolata rossz,
- a szülő-gyermek kapcsolata nem megfelelő,
- különleges gondozásba részesül (Családsegítő Szolgálat tevékenysége).

Az óvodavezető feladatai

Képviseli a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti ezek értelmezését. A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Kapcsolatot tart konkrét esetekben a Szakértői Bizottsággal, Családsegítő Szolgálattal valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel. Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint SNI-s gyermekeket, az intézkedéseket, eredményeket szükséges esetekben családlátogatást javasol. Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében.

A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK FOLYAMATOS MEGFIGYELÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A megfigyelés, a gyermek fejlődésének folyamatos követése és értékelése a pedagógiai tevékenység kiindulópontja, de egyben az eredményesség mutatója is.

Fontossága miatt ezzel kapcsolatban sem nélkülözhetjük a játékos, derűs légkört. Minél gyermek közelebb formákkal és módszerekkel akarunk tájékozódni a gyermekek fejlődéséről, aktuális fejlettségéről, annál realisabb képet kapunk tájékozottságukról, képességeikről, magatartási jellemzőiről, egész személyiségéről.

Az információgyűjtés formái:

- találós, érdekes, játékos hangulatú kérdések
- változatos tevékenységformák kezdeményezése
- érdekes helyszínek kiválasztása
- a vonzó figyelemfelhívó tárgyak, eszközök bevonása
- a gyermekek teljes körű aktivizálása, az óvodapedagógus érdeklődő példája.

Irányulhat:

- a gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek mélységére, témáira
- a tapasztalatok birtokbavételének, megőrzésének, felidézésének, alkalmazásának mértékére,
- az önálló alkalmazás formáira
- a gyermekek viselkedésében /szokásaiban/ bekövetkezett változásokra

Kapcsolódhat:

- az alap tapasztalatszerzéshez /a gyermekek érdeklődéséhez, képességeikhez/
- a tapasztalatok alkalmazásának formáihoz

- a gyermekek viszonyrendszerében bekövetkezett változásokhoz
- a gyermekek mindennapi, spontán megnyilatkozásaihoz
- a konkrét tartalmi ismeretek gyakorlásához

A gyermekek értékelése:

A fejlődésről negyedévenként konkrét, áttekinthető szempontok alapján tájékoztatjuk a szülőket. A csoportnaplóba minden kisgyermekről rövid tájékoztató készül.

Minden csoportnak kisgyermekenként személyiség lapja van, ahol a fejlődés folyamatosan 3 évig nyomon követhető.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén:

A gyermek belső érése, a családi és óvodai nevelés eredményeként az egészségesen fejlődő kisgyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A testi érettségét az orvos állapítja meg. A pszichikus érettség hiteles ismerői az óvodapedagógusok és szülők. Az óvodapedagógusok folyamatos megfigyelése, az együtt eltöltött hosszú idő, mélyebb és igazabb véleményhez vezet, mint a teljesítményszintek mérése, különleges vizsgálatok sora az iskolaérettség megállapításához. /Kivételek ez alól az átlagostól eltérő, problémás gyermekek, az ő esetükben a megfelelő szakember közreműködése szükséges./

Iskolaérettnek tekinthető:

- a gyermek, ha érdeklődő és kíváncsi
- ha képes bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni a választott vagy ajánlott dolgokkal,
- ha önállóan, leleményesen oldja meg a problémahelyzeteket,
- ha játékában ötletei, elképzelései vannak, amihez a kivitelezés módját is keresi,
- ha az elkezdett dolgokat, játékokat befejezi,
- ha figyelmesen hallgatja a mesét,
- ha képes felnőttekkel, társaival beszélgetni nyíltan, szorongás mentesen,
- ha tud kompromisszumot kötni,
- ha jól utánoz, társai és a felnőttek elképzeléseit többnyire megérti,
- ha szeretne megfelelni környezetének igényeinek.

„Átballaghat az iskolába, ahol a tanulásra érett kisgyermek szakszerű fejlesztése, nevelése, tanítása folyik”.

A GYERMEKI FEJLŐDÉS ELŐSEGÍTÉSÉNEK TERVEZÉSE

A gyermek fejlődésének elősegítését szolgáló nevelés a megjelölt hármas feladatrendszerben közvetített spontán és tudatos hatások együttesében lesz eredményes. E hatások tartalmát, közvetítésének alkalmait, módjait a gyermekek általános és egyéni pszichikai jellemzői, fejlődése figyelembe vételével különböző óvodai **dokumentumban rögzítjük, illetve értékeljük.**

A tervező munkához is kapcsolódik néhány **követendő szempont.** A rugalmas keretű napirend és a tevékenységeket és programokat tartalmazó hetirend /heti terv/ áttekinthetővé és kiegyensúlyozottá teszi az óvodai életet. A hagyományok, ünnepek és ünnepségek beépülnek tervezett programjainkba.

Elvek:

- A tervezés nélkülözhetetlen tartozéka a tudatos nevelőmunkának.
- Minél rövidebb időre szól, annál részletesebb.
- Az írásos tervezés fontos dokumentum az óvodapedagógus kezében. A tervezésnek azonban lehetnek, sőt vannak is olyan mozzanatai, amit nem érdemes vagy nem is tudunk írásban rögzíteni.
- Azt tartjuk jó tervnek, amely hűen visszaadja programunk alapgondolatait:
- A játékoságot, a tevékeny, élményszerű óvodai élet szellemiségét.

Fajtái:

Rövid: napi, heti

Hosszabb: havi, éves, három éves

Az éves és három éves pedagógiai dokumentáció a ciklikus tervezés eredményeként jön majd létre, mint egységes pedagógiai program.

A sajátos nevelés igényű gyermekek nevelése

Az értelmi fogyatékos gyermek óvodai nevelésének, fejlesztésének speciális feladatai

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek

Integrált óvodai nevelésünkben, fejlesztésükben a spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikációt segíti a kortársakkal való folyamatos együttlét, a közös élmények, tapasztalatok, az utánpótlás és modellnyújtó tanulás. Különösen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a játéktevékenységek különböző szintjeinek fejlesztésére, az egyéni képességekhez igazodó értelmi -, mozgás - és nyelvi fejlesztésre.

Óvodánkban az enyhén értelmi fogyatékos gyermekekkel gyógypedagógus foglalkozik heti gyakorisággal.

GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Óvodánk gyermekvédelmi felelőse szociálpedagógiai ismeretekkel rendelkező kolléganő. Napi kapcsolatban áll minden munkatársával, akik jelzik az esetlegesen adódó problémákat.

Eddig nem igen volt erre példa, de minden év elején fontos ilyen irányú felmérést végezni, és a feladatokat éves tervben rögzíteni, melyet szükség esetén év közben módosítani kell.

A gyermekvédelmi munka alapja a családlátogatás, amelyet minden gyermeknél – még az óvodába érkezés előtt – elvégeznek a csoportok óvodapedagógusai. Amennyiben a helyzetet úgy ítélik meg, a gyermekvédelmi felelőssel ismétlődő látogatást végeznek.

Fontos a szülők körében is tudatosítani az óvoda gyermekvédelmi tevékenységét, hogy szükség esetén ők is jelezni tudják problémáikat, s igényelhessék segítségünket.

A körzetünkben lévő hátrányos helyzetű kisgyermeket vesszük fel először.

Minden ingyenes étkező gyermeket hátrányos helyzetűnek sorolunk be.

A HH gyermeket hosszan tartó hiányzás esetén sem zárjuk ki az óvodai nevelésből.

A problémák megoldása érdekében élő kapcsolatunk van a Családsegítő és Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, problémásabb esetekben a segítségüket igénybe vesszük.

Szükség esetén a HH és SNI-s gyermekeknek lehetőséget biztosítunk arra, hogy további egy évig óvodánkba járhassanak, ha a Nevelési Tanácsadó és a gyógypedagógus is úgy ítéli meg.

Szükség esetén pszichológus segítségét is igénybe vesszük.

FELADATAINK:

- MEGISMERÉS
- MEGFIGYELÉS
- KAPCSOLATTARTÁS
- SEGÍTSÉGNYÚJTÁS
- ÓVODAP. VEZ. FELADATAI
- GYERMEKVÉDELMI FELELŐS FELADATAI
- SZOCIÁLISAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK DIFFERENCIÁLT FEJLESZTÉSE
- SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ÓVODAI FEJLESZTÉSE

JÁTÉKOS KÉTNYELVŰSÉG A KATICÁK CSOPORTJÁBAN

A korai kétnyelvűséggel a kisgyermek kifejezőképességét, egészséges alkalmazkodó képességét és problémamegoldó gondolkodását fejlesztjük.

Két kiemelt nevelési területünk:

- személyiségfejlesztés
- német nyelvi fejlesztés

A német nyelvi fejlesztést kiejtéstanulással, a beszédkésztség alapozásával, szókincsbővítéssel, játékos szerepgyakorlatokkal érjük el.

Német nyelvű tevékenységeinkben a spontán, szabad játéknak kiemelt szerepet tulajdonítunk. A játéktevékenységek helyzetekben a kisgyermek szükségleteire, védelmére, biztonságérzetére koncentrálunk, megfelelő feltételeket teremtve a nyelvi szituációk befogadásához.

A helyes artikulációt és intonációt beszédhelyzetekben figyeltetjük meg, mondókák, versikék, énekek ismételtetésével, valamint párbeszédgyakorlással.

Szókincsbővítésnél szemléltetésként bábokat, színes képeket, kirakókat, játékkártyákat használunk.

Lényeges fontosságú nyelvi gyakorlatainkban, hogy a mondatmodelleket megfelelő helyzetekben alkalmazzuk, pl: udvariassági és köszönési formák, cselekvésre készítő felhívás.

A mondatmodelleket néhány mondatból álló történetek dramatizálásával, páros játékokkal rögzítjük. Témaválasztásnál figyelünk arra, hogy a szavak, kifejezések a kisgyermek érdeklődését felkeltsék.

Gyakori témaköreink:

- család
- színek
- számosság
- cselekvések
- tárgyak
- játékok
- környező világ stb.

A rendszeresen tervezett játékos mozgással elősegítjük, hogy a nyelvelsajátítási folyamat természetesebb, változatosabb, érdekesebb és sokoldalúbb legyen.

A vizuális tevékenységek során – a barkácsolástól a rajzoláson át a mintázásig – használt kifejezéseinket a kisgyermek gyorsan megjegyzi, raktározza, így növeli passzív szókincsét.

A zenei képességfejlesztő feladatokat a magyar nyelvű dallam- és ritmusfejlesztő játékok alapján állítjuk össze.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végén

A kisgyermek aktív szókincsének gyarapítása, valamint a szavak, kifejezések több érzékszervre ható megjelenítése a játék folyamatában.

A nyelvi nevelőmunka további céljai:- kiejtéstanulás

- a válaszadó szerepének gyakorlása
- a beszédmegértés
- a hallás utáni megértés elérése

Fontos visszajelzés számunkra a gyermekek nyelvtudásának mérése, melyet a megfigyelés módszerével végzünk. Különböző szituációkban képet kapunk a kisgyermek német nyelvi fejlettségéről. A kiejtésről, a beszédhelyzetekben tanúsított aktivitásról, a beszédképesség szintjéről, valamint a nyelvi fejlesztésben elért eredményekről tájékoztatjuk a szülőket.

**AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAINAK KAPCSOLATA
ÉS EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE**

ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

AZ ÓVODA HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

/KOVÁCSNÉ DR. BAKOSI ÉVA:

VIDÁMSÁG HÁZA PROGRAM FELHASZNÁLÁSÁVAL/

ÓVODA PEDAGÓGIAI ÉVES MUNKATERVE

**GYERMEKCSOPORTOK NEVELÉSI,
TEVÉKENYSÉGFORMÁKRA ÉPÜLŐ
NAPI AJÁNLATAI**

**A GYERMEKEKRŐL SZÓLÓ, FEJLŐDÉSÜKET TÜKRÖZŐ
FELJEGYZÉSEK, MEGÁLLAPÍTÁSOK**

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. Véleményezte:

Pálné Bodonovich Ágnes

SZMK elnök

2. Elfogadta:

Nevelőtestület:

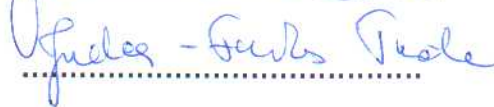

3. Jóváhagyta

2016. 08. 31.

Vas Judit
Óvodavezető

4. Érvényességi nyilatkozat

2016. augusztus 31-től visszavonásig

5. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: 5 évente

6. Módosítás előírásai

- Törvényi változás esetén.
- Feladatváltozás esetén.
- A nevelőtestület 2/3-os többségi kezdeményezése alapján, a nevelőtestület dönt a módosítás elfogadásáról.
- Írásbeli előterjesztés nevelőtestületnek, óvodavezetőnek.

7. Nyilvánosságra hozatal:

A fenntartó és partnereink által megtekinthető a vezetői irodában és minden csoportszobában.

FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

Az óvodai nevelés országos alapprogramja. Magyar Közlöny, 1996.71.sz.4511-4516p.

Az óvodai nevelés programja. Bp.OPI, 1989.7-283p.

P.Dr.Balogh Katalin – S.Dr. Gergencsik Eszter:
Pedagógiai pszichológia /Nemzeti Tankönyvkiadó 1993./

Kovácsné Dr. Bakosi Éva:
Vidámság Háza Óvodai Program /Debrecen 1999./

Dr. Kovács György – Dr. Bakosi Éva:
Játék az óvodában /Debrecen 1988./

Makra Lajosné – Fülöpné Kiss Ibolya – Laki Judit:

Óvodai élet a „Százholdas Pagonyban“

/Röszkei Óvoda nevelési programja Röszke 1997./

Nagy Jenőné:

Óvodai Programkészítés, de hogyan /OKI Budapest, 1997./

Nagy Jenőné:

Csak tiszta forrásból

/Jász-Nagykun-Szolnok megyei Pedagógiai Intézet/

Szigetváriné Kurta Jolán:

Saját programkészítés, talán így /Óvodai Nevelés/

Szigetváriné Kurta Jolán:

Családi óvoda nevelési gyakorlata /Oroszlány/

Robert Fulghum:

Már óvodában megtanultam... /Park Kiadó 1986./